

Propad spotřeby silně poznamenal loňský růst HDP

22.3.2023 - Jan Cieslar | Český statistický úřad

Česká ekonomika v roce 2022 celkově vzrostla, ale dynamika HDP během roku zpomalovala. Hlavní podíl na tom měla klesající spotřeba domácností. Ty byly zasaženy reálným propadem výdělků způsobeným prudkým růstem cen.

Hrubý domácí produkt loni vzrostl o 2,4 % a reálně mírně překonal úroveň předkrizového roku 2019. K ekonomickému růstu přispěly kapitálové výdaje a zahraniční poptávka. Domácí spotřeba naopak klesla s tím, jak domácnosti zasažené reálným propadem příjmů omezovaly výdaje. Ve 4. čtvrtletí HDP meziročně vzrostl o 0,2 % a mezičtvrtletně byl nižší o 0,4 %. *„Během roku 2022 hospodářský růst v Česku postupně zpomaloval. Ochlazení domácí spotřeby se v závěru roku promítlo do zhoršené situace v některých službách a k ochlazení došlo také v oblasti investic,”* říká Marek Rojíček, předseda Českého statistického úřadu. *„Pozitivní vliv na růst HDP naopak měla ve druhém pololetí zahraniční poptávka, na které se projevil příznivý vývoj ve zpracovatelském průmyslu, zejména u výroby motorových vozidel a přidružených oborů,”* dodává Rojíček.

Hrubá přidaná hodnota loni vzrostla o 2,5 %. K tomuto přírůstku díky vývoji z 1. pololetí celkově přispěla hlavně odvětví služeb. Ve 4. čtvrtletí 2022 HPH meziročně vzrostla o 1,0 % a mezičtvrtletně o 0,3 %. V závěru roku dolehl na některá odvětví služeb propad domácí spotřeby a například v uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství HPH meziročně klesla o 2,9 %. Naopak výkon zpracovatelského průmyslu ve 4. čtvrtletí vzrostl o výrazných 6,0 %.

Spotřebitelské ceny se v roce 2022 zvýšily o 15,1 %. K jejich růstu loni celkem nejvíce přispívala trojice bydlení a energie, potraviny a nealkoholické nápoje a doprava. Ve 4. čtvrtletí byly spotřebitelské ceny meziročně vyšší o 15,7 %, ale mezičtvrtletně stagnovaly. V závěru roku totiž zrychloval růst cen potravin, ale vlivem úsporného tarifu a odpuštění poplatku za podporované zdroje energie naopak mírněji rostly náklady na bydlení a energie i dopravu.

Obecná míra nezaměstnanosti se loni stabilně držela na velmi nízké úrovni. Zaměstnanec tak zasahoval zejména reálný propad mezd. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda loni dosáhla 40 353 korun. Nominálně se zvýšila o 6,5 %, reálný propad činil 7,5 % a s různou intenzitou postihl všechna hlavní odvětví ekonomiky. Ve 4. čtvrtletí se průměrná mzda meziročně nominálně zvýšila o 7,9 % na 43 412 korun. Mezičtvrtletně byla vyšší o 2,1 %.

Další detaily přináší aktuální analýza: *Vývoj ekonomiky ČR v roce 2022*

<https://www.czso.cz/csu/czso/propad-spotreby-silne-poznamenal-lonsky-rust-hdp>